

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-26-02/2011
P/11/026

Bydgoszcz, dnia 05 stycznia 2012 r.

**Pan
Ireneusz Naumowicz
Naczelnik
Pierwszego Urzędu Skarbowego
w Bydgoszczy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Bydgoszczy, zwanym dalej „Urzędem” kontrolę wykonania przez Urząd planów finansowych w latach 2010-2011 (III kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne, w którym pozytywnie ocenia działania Urzędu w kontrolowanym okresie, w zakresie wykonania planów finansowych, gospodarowania środkami publicznymi, prowadzenia kontroli podatkowych oraz egzekucji należności.

Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań objętych kontrolą, polegających na:

- wyegzekwowaniu w latach 2010-2011 (I półrocze) w drodze egzekucji administracyjnej łącznej kwoty 21.638 tys. zł należności na poczet zaległości podatkowych objętych czynnymi tytułami wykonawczymi, które wpłynęły w okresie ostatnich 2 lat przed końcem okresu sprawozdawczego. W badanym czasie wzrastały wskaźniki realizacji tytułów wykonawczych² jednak w 2010 r. wskaźnik efektywności egzekucji³ zmalał w

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² EG.RTS - wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych czynnych ogółem, które wpłynęły w okresie wcześniejszym niż 2 lata od końca okresu sprawozdawczego oraz EG.RSM - wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych

stosunku do roku poprzedniego o 5,57% i wynosił 33,98 %, co wynikało z dużego (42,67%) wzrostu kwoty należności podatkowych do wyegzekwowania. W I półroczu 2011 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2010 r. wskaźnik obniżył się o 1,22%;

- sporządzaniu kwartalnych planów kontroli podatkowych w oparciu o szczegółowe kryteria doboru określone w Zarządzeniu Naczelnika Urzędu nr 49/2008 z dnia 20 listopada 2008 r. z uwzględnieniem kryteriów selekcji automatycznej określonych w Krajowym Planie Dyscypliny Podatkowej na dany rok kalendarzowy⁴;
- skontrolowaniu w latach 2010-2011 (I półrocze) 439 podmiotów w zakresie wywiązywania się z obowiązków wynikających z prawa podatkowego. Zbadano 3.002 okresy podatkowe z czego 527 skutkowało przypisami na łączną kwotę ponad 7.311 tys. zł, wpłaty dokonane w wyniku decyzji i złożonych korekt wyniosły łącznie prawie 716 tys. zł. Stosunek wpłat dokonanych w wyniku kontroli do kwoty ustaleń skutkujących przypisami wzrastał i wynosił: w 2010 r. - 8,92 % (wzrost o 1,16% w porównaniu z 2009 r.) w I półroczu 2011 r. - 14,29 % (wzrost o 6,6% w porównaniu I półroczem 2010 r.). W badanym okresie trafność typowania podmiotów do kontroli nie uległa poprawie, co pokazuje spadek udziału liczby zbadanych okresów podatkowych skutkujących przypisami z 27,26% w 2009 r. do 20,35% w 2010 oraz z 16,53% w I półroczu 2010 r. do 12,13% w I półroczu 2011 r.;
- zrealizowaniu dochodów budżetowych w 2010 r. w wysokości 320 tys. zł (bez dochodów podatkowych) co stanowiło 59,7% planu oraz w okresie III kwartałów 2011 r. - 2.057 tys. zł (58,14% planu na 2011 r.). Kontrola NIK nie wykazała nieprawidłowości w pracy Urzędu w zakresie wymierzania należności z tytułu dochodów budżetowych. Zaległości na dzień 31 grudnia 2010 r. i 30 września 2011 r. wyniosły odpowiednio 56,2 tys. zł i 46,8 tys. zł. Dotyczyły grzywien i innych kar pieniężnych (§ 0570) i były w całości objęte tytułami wykonawczymi. W 2010 r. z powodu przedawnienia ww. kar zostały spisane z ewidencji księgowej zaległości w kwocie 2.280 zł, w okresie III kw. 2011 r. - 1.950,00 zł;
- rzetelnym i zgodnym z rzeczywistymi potrzebami Urzędu planowaniu wydatków na lata 2010-2011 w tym: przygotowaniu na 2011 r. założeń do planu finansowego łącznie z planem rzeczowym w zakresie wydatków oraz przygotowaniu projektów planów finansowych na 2010 r. i na 2011 r. w oparciu o wskaźniki i limity wydatków uzyskane z Izby Skarbowej w Bydgoszczy;
- zgodnym z przeznaczeniem wykorzystaniu rezerw celowych, w tym w 2010 r. kwoty 21.796 zł na dodatek dla służby cywilnej oraz w okresie III kwartałów 2011 r. kwoty 1.513.090,57 zł na sfinansowanie wydatków na egzekucje, co stanowiło 77,36% kwoty rezerwy na 2011 r.;

³ EG.EBN - Wskaźnik efektywności egzekucji podatkowych (SM) tytułów wykonawczych czynnych, które wpłynęły w okresie ostatnich 2 lat od końca okresu sprawozdawczego

⁴ Załącznik do Zadań dla Dyrektorów Izb Skarbowych i Naczelników Urzędów Skarbowych na rok 2010 i 2011.

- prawidłowym wydatkowaniu środków budżetu państwa w latach 2010-2011 (do 30 września), w łącznej wysokości 27.400 tys. zł, w tym: w 2010 r. kwoty 15.671 tys. zł (100% planu wydatków na 2010 r.) oraz do dnia 30 września 2011 r. kwoty 11.729 tys. zł (72,82 % planu wydatków na 2011 r.). Średnie miesięczne koszty eksploatacyjne użytkowanych przez Urząd nieruchomości, które w 2010 r. wyniosły 44,8 tys. zł zostały w 2011 r. obniżone do 42,4 tys. zł tj. o 5,3%. Urząd rozliczył środki pozostające na bieżącym rachunku bankowym na koniec 2010 r. przekazując je na rachunek Izby Skarbowej w Bydgoszczy w dniu 31.12.2010 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego wykonania budżetu państwa⁵;
- wdrożeniu w Urzędzie Systemu kontroli zarządczej uwzględniającej Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁶.
- prawidłowym prowadzeniu ksiąg rachunkowych Urzędu, przy pomocy komputera, w systemie finansowo-księgowym SFINKS. System rachunkowości rzetelnie odzwierciedlał zaistniałe zdarzenia gospodarcze, które księgowane były do właściwych okresów sprawozdawczych, w sposób określony w Polityce Rachunkowości Urzędu, zgodnej z wymogami określonymi w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, zwanej dalej „UoR”. Księgi rachunkowe były prowadzone na bieżąco i umożliwiały terminowe sporządzanie obowiązujących sprawozdań finansowych. Zapisy w księgach rachunkowych były sprawdzalne stosownie do art. 24 ust. 4 UoR. Prowadzone podczas kontroli badanie „wiarygodności” oraz „zgodności” zapisów wykazało wiarygodność ksiąg rachunkowych oraz zgodność i poprawność formalną dowodów księgowych. Kontrolą objęto wylosowane metodą monetarną (MUS), łącznie 347 dowodów księgowych. Wartość tych dowodów wyniosła 5.339 tys. zł, co stanowiło 72,24% wartości populacji do ekstrapolacji wynoszącej 7.390 tys. zł;
- zgodnej z prawem realizacji zamówień publicznych objętych kontrolą, o łącznej wartości 1.094 tys. zł stanowiącej blisko 52% wartości udzielonych zamówień w badanym okresie;
- terminowym przeprowadzeniu inwentaryzacji w 2010 r. zgodnie z art. 26 i 27 UoR., nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych;
- sprawnym przeprowadzeniu, od dnia 1 stycznia 2011 r., zmian w organizacji Urzędu, zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 21 września 2010 r. w sprawie organizacji urzędów i izb skarbowych oraz nadania im statutów⁸;
- prawidłowym i rzetelnym zrealizowaniu w 2010 r. planowanych wydatków na wynagrodzenia, które wyniosły 12.087 tys. zł (100% planowanych), w tym z rezerwy celowej, zgodnie z przeznaczeniem, zostały sfinansowane dodatki specjalne dla służby

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 116, poz. 784, ze zm.

⁶ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora Finansów publicznych (Dz.Urz.Min. Fin. Nr 15, poz. 84)

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 ze zm.

⁸ Dz. Urz. Min. Fin. Nr 10, poz. 45

cywilnej w kwocie 21,8 tys. zł. W badanym okresie prawidłowo naliczono wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń, przestrzegano obowiązku odprowadzania wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z art. 21 ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁹;

- terminowym sporządzeniu i przekazaniu do Izby Skarbowej w Bydgoszczy sprawozdań za 2010 r. i za III kwartały 2011 r.: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, a także sprawozdań za IV kwartał 2010 r. i III kwartał 2011 r.: Rb-N - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z – o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, które zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazały prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, należności i zobowiązań;
- zlikwidowaniu w dniu 31.12.2010 r. rachunku dochodów własnych Urzędu zgodnie z art. 93 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych¹⁰. Środki w kwocie 301.188,71 zostały przekazane na rachunek pomocniczy i wydane w całości na dotychczasowe cele do dnia 1 marca 2011 r. Urząd terminowo przekazywał kwartalne sprawozdania Rb-34 z wykonania planów finansowych dochodów własnych w 2010 r.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na niezgodne z obowiązującymi przepisami przypadki przelewania przez Urząd w 2011 r. nadwyżki środków pozostałych na koniec dnia na rachunku bieżącym wydatków na rachunek bankowy, dla którego prowadzone jest konto księgowe nr 139 „inne rachunki bankowe” i zwracaniu jej na konto wydatków w kolejnych dniach. Zgodnie z Polityką Rachunkowości Urzędu¹¹ konto 139 służy do ewidencji środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i rachunki środków specjalnego przeznaczenia. Łącznie na konto sum depozytowych dokonano w 2011 r. sześć przelewów na łączną kwotę 10,5 tys. zł, najwięcej (3 tys zł) w dniu 25 marca 2011 r. Zgodnie z §9 ust 1, pkt 1¹² rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego wykonania budżetu państwa¹³, bank prowadzący obsługę bankową rachunków budżetu państwa, środki z rachunków bieżących dysponentów trzeciego stopnia, przekazuje każdego dnia roboczego na rachunek bieżący wydatków dysponenta nadrzędnego.

⁹ Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, ze zm.

¹¹ Zarządzenie Nr 9 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Bydgoszczy.

¹² §9 wszedł w życie od dnia 1 lipca 2011 r.

¹³ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków „przechowywania” środków z rachunku bieżącego na rachunku sum depozytowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Naczelnika w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.